

(המשך מעמוד 47)

מצינעת האישות ושלא לצורך הליך מישפטי בין בני הזוג. ההצדקה להיתר זה היא, כי מאחר שהמצותת הוא ממילא צד לשיחה ושומע אותה בידיעת הצד השני, מותר לו גם להקליט אותה שלא בידיעתו של הצד השני. על היתר זה הביעה ביקורת עורכת-הדין פנינה דבורין, שעשתה עבורת-מחקר מעמיקה, בנושא האונת סתר.

כעבורה זו, שנעשתה לצורך תואר מוסמך למישפטים, ערכה המחברת מחקר השוואתי עם המצב באנגליה וארצות-הברית, והציעה תיקונים לחוק שילה היא לבטל כליל את זכות הציתות של האזרח. לדעתה, אין כל אינטרס החשוב מספיק, כדי להתיר חריגה כזו מזכות סודיות התיקשורת.

אחר מפקי-הדין היחידים שניתנו על עבירה של אורח על חוק זה היה

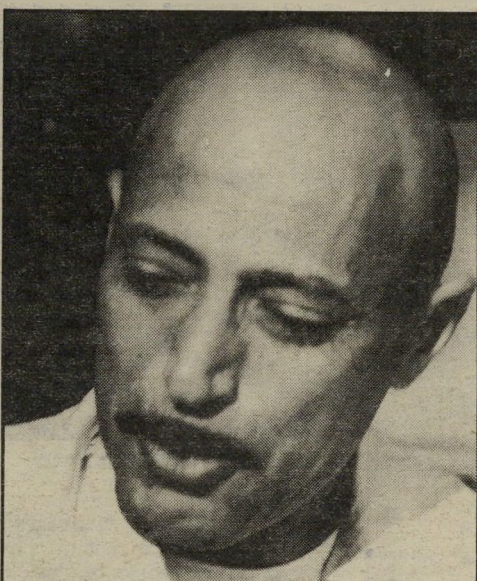
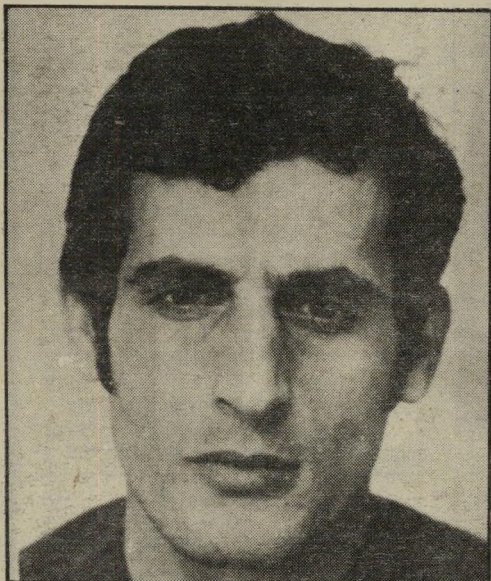
למסור את הסמכות על הצווים בידי הרשות השופטת, והם נותרים במעגל סגור של שלטונות הביטחון. במיקרים רחופים יש סמכות לראש רשות-ביטחון להוציא צו ציתות למשך 48 שעות. העילה לציתות שהדיה מגיעים לבית-המישפט, היא העילה של מניעת עבירות וגילוי עבריינים. זו גם הסיבה שהחוק הראשון של המדרו עסוק בצווים כאלה. על פי סעיף 6 לחוק, מוסמך נשיא בית-מישפט מחוזי להוציא צווים כאלה. בהעדרו, מוסמך לכך נשיא-התרון של בית-המישפט. שופטים נוהגים להשוות את צווי הציתות לצווי-חיפוש וצווי-מעצר, ולומדים מהם גזירה שווה.

את הבקשה חייב להגיש בכתב קציני-מישטרה בדרגת ניצב-משנה ומעלה, והבקשה נידונה מטבע הדברים במעמד צד אחר. על סירוב של שופט לתת צו כזה, יש זכות עירעור בפני

המישטרה לצו, כדי להביא את הראיות לבית-המישפט, יכולה היתה לצותת כאות נפשה לכל שיחה, ותהיה אפילו שיחה הסויה של עורך-דין ולקוח. ביקורתו החריפה והדקדקנית של נשיא בית-המישפט המחוזי לשעבר היא שחסמה את המישטרה.

ניתוח מישפטי

עד 1979 לא היה כל איסור חוקי בישראל על האונת סתר. הקונפליקט בין הרצון לשמור על זכות-האזרח לתיקשורת פרטית וסודית, ובין הצרכים של טובת-הציבור, הניעו לבסוף את המחוקק לציין במפורש את העילות שלמענו מוכן החוק לפגוע בחופש התיקשורת. את הנהלים עד לחקיקת החוק אפשר רק לשער, על פי דברים שהתגלו בשנות ה-50.

אושרי (מימין) היה אחד מאלה שנתפסו על-ידי המישטרה אחרי ציתות טלפוני נרחב. גם הרצל אבינו אותר במאריס אחרי שצותתו לטלפון, כשדיבר עם אחיו וגילה דברים שונים על עצמו שהביאו להסגרתו.

המישטרה מר-ראית של ציתות בה כיום להשי-תמש בציתות לטלפונים ושיחות של חשודים. לשם כך היא מקבלת צווים של נשיא בית-מישפט. טוביה

והואיל וההאזנה דרושה למספר במסגרת הקבועה לכך בטעיף 8 (א) לחוק ולפיכך הנני מבקש להתיר למשטרה ישראל לנצח ההאזנה לשיחתיו של הנ"ל ולשיחות הנערכות במקום טיפורט ואטר יש להן קשר לעבירה האמורה לעיל או לעבירות אחרות, אם התגלינה במהלך ההאזנה ואטר לא נצפו מפאש.

המקום: _____
 לפוט: את כתובה המקום ו/או סס' הטלפון _____
 ההאזנה תבוצע בדרך של ציתות טלפוני / ציתות צד: _____
 החל סיום: 17-3-82 לתקופה של: _____

משום מה דווקא לנשיא התרון, היחיד מבין ה- מוסמכים לכך שלא היה בקיא במישפט פלילי, יצחק שילה שחתם על צו ציתות נרחב, לכל טלפון בארץ. צו כזה מבטל, למעשה, את חוק האונת-סתר.

לכל טלפון בארץ על מי החוק חייבת המיש-טרה למנות לנשיא בית-המישפט המחוזי, כדי שהוא יאשר צו ציתות. אולם בתיק בריגל פנתה המישטרה

לפני כשבועיים. קציני-מישטרה בדרגת מפקח, שלום דיסטלמן מירושלים, הורשע בציתות לשיחותיה של אשתו שאיתה היה מסוכסך. לדבריו, רצה להקליטה כדי להוכיח כי היא נואפת ובוגדת בו. לשם כך לקח ממעבדות המישטרה ציוד הקלטה משוכלל והשתמש בו. השופט המן שלח הרשע אותו בעבירה של האונת-סתר שלא כדין והתקנת מכשיר סתר בניגוד לחוק, הוא נידון ל-25 אלף שקל קנס.

החוק קובע שתי סנקציות. האחת — עונש של עד שלוש שנות מאסר למפירים אותו. סעיף 2 לחוק קובע את העבירות של האונת-סתר ושימוש ביודעין ללא סמכות בידיעה שהושגה תוך האונת-סתר. עבירות אלה עונשן עד שלוש שנות מאסר. מי שמציב מאסר.

הסנקציה השניה של החוק היא נדירה ביותר במישפט הישראלי. על פי סעיף 13 (א) דברים שהוקלטו בניגוד לחוק לא יהיו קבילים בבית-המישפט. זוהי סנקציה שמוצאה מארצות-הברית, ושם היא קרויה "פירות העץ המורעל". זוהי סנקציה המבטלת את יעילות הציתות לחלוטין.

נשיא בית-המישפט העליון. צו כזה תוקפו לא יותר משלושה חודשים. במיקרים רחופים מוסמך המפקח-ליתת צו כזה למשך 48 שעות בלבד. סעיף 8 לחוק עוסק בהאונת-סתר, שאינן טעונות היתר מיוחד. אלה הן האונות ברשות הרבים בידי מי שהוסמך על-ידי ראש שירות-הביטחון או קציני-מישטרה מוסמך.

גם הקלטה, שנעשתה באקראי ובתום-לב, במקום ציבורי למטרות מחקר או פרסום ברבים, מותרת. יש פסיקה מועטת בנושא זה. לאחרונה זוכה קציני-מישטרה, שנאשם בהעקת בחינות בגרות בעזרת מכשיר-קשר. סניגורו, עורך-הדין מרדכי שורר, טען כי הקלטות שיחות אלה נעשו בניגוד לחוק האונת סתר, מאחר שהשיחות היו פרטיות, ולא היה צו שהתיר האונת. בית-המישפט קיבל טיעון זה, והנאשם זוכה, מאחר שהתביעה לא יכלה להשתמש בהקל-טות, שהיו חומר הראיה היחיד.

האזרח הפרטי יכול לצותת אך ורק לשיחות שהוא צד להן. על פי סעיף 3 לחוק, גם להיתר צד זה יש הגבלות. התנאי הוא כי ההאזנה נעשית "לא למטרת ביצוע עבירה או מעשה נוקם, או למטרת גילוי דברים שבינו לבינה והם

ב-1953 נתגלה מכשיר ציתות בחרו של מאיר יערי מסייעת מפ"ם. הציתות היה למטרות פוליטיות. בשנת 1956 נתגלה מכשיר ציתות בדירה שבה התגוררו חברי-כנסת מסייעת מק"י. ועדת-הכנסת התייחסה לשני מיקרים אלה בחומרה. אולם מאחר שכל חוק לא אסר זאת אז, היתה זו התייחסות מוסרית בלבד.

לפני חקיקת החוק השתמשו המישטרה ושרות-הביטחון בישראל בהקלטות סתר כל השנים. והדבר התגלה בכמה מיקרים. כיוון שעניינים ביטחוניים זוכים למעטה כבד של סודיות, מתגלה רק לעיתים רחוקות עניין הקשור בציתות ביטחוני. אולם זוהי הסיבה העיקרית לציתותים. סעיף 4 לחוק האונת סתר "של"ט—1979 מכשיר ציתותים מטעמי ביטחון המדינה. החוק איננו מגדיר את המושג ביטחון-המדינה. הרשות המוסמכת להתיר ציתותים למטרה זו היא הרשות המבצעת. ראש הממשלה ושר-הביטחון. הם המוסמכים לאשר בכתב צווי ציתות לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים. את הבקשה צריך להגיש בכתב בראש רשות-הביטחון.

בגלל סיבות שונות הוחלט שלא

נוזל טוב = נולד לכם בן

מסיבות ברית וחתונות

המוצלחות ביותר

בית הרופא

עם הגן היפה

תל-אביב, רחוב הפטמן 1

המשרד פתוח: בשעות 10-13; 17-19
 טלפונים: 298772, 722314, 9223244

Gain a better position with Shorthand! In 10 sessions ONLY you learn with guaranteed success English and/or Hebrew

SHORTHAND

at Ulpán Gregg (Bar-Kama)
 Tel Aviv, 22 Renov Weizmann,
 Tel. 03-254826

ידיעת קצרנות מעניקה לכם יתרון! כ-10 פגישות בלבד תלמדו בהצלחה מובטחת

קצרנות

(רשומה) בעברית ו/או באנגלית
 כאלפן גרג, בנהלת מרת ברקנא
 ת"א, רח וייצמן 22, טל. 03-254826

שולה

ציפורניים מלאכותיות
 בשיטה אמריקאית
 חזקות באחריות
 וכן השתלת ריסים
ת"א, המלך גורג 89

טלפונים:
 284919
 295318

השתלת ציפורניים

למכירה

גורי רוטוויילר
 מסטינו וזאבים
 עם תעודות

טל: 775507

סדיו החימום האנגלי

הוישיבה

במחיר הזה רק ריביירה בא בחשבון

החל מ-6000 ש"י

3 שנים אחריות שיווק ושרות. זק"ש להשיג בתנאות החשמל המובחרות וברשתות השיווק

חייג ופרסם מודעתך

בכל עיתוני ישראל

לבעלי כרטיסי אשראי:

ויזה, ישראלכרט, דיינרס

טלפונים: 280666, (03)296662

מוני נכבד,

נשלחה אליך הודעת חידוש —
 אנא שלם בזמן.
 הודעה נוספת לא תישלח.

מחלקת המנויים